

Čovek se uči dok je živ! U trenutku kada sam stigao u Limu naučio sam da nikako ne treba verovati sajtu weather2umbrella.com! Vremenske prognoze koje sam pratio na njihovom sajtu, a koje su bile obećavajuće u smislu da nije potrebno nositi previše tople garderobe, su pale u vodu onog trenutka kada sam izašao iz aerodromske zgrade. Od prognoziranih 24-26°C ni traga ni glasa. Sa zaledenim osmehom na licu u stilu "ma nije mi 'ladno'" jedva sam dočekao da sednem u kombi koji nas je prevezao do hotela. Onda je usledila lekcija broj 2! Znam da u našoj sudijskoj branši ima i visočijih sudija od mene, elem ovde sam ja bio taj. Ljubazni domaćini su mi ponudili suvozačevo sedište "jer tu ima najviše mesta za noge". O kako su uviđajni, pomislih i zauzeh poziciju i ne sumnjujući šta me čeka. Iako je bilo oko 22h po lokalnom vremenu gužva u saobraćaju je bila neverovatna. Nije neki problem... Ne žurimo nigde... Ispostavilo se da je to bilo mišljenje nas koji smo tek stigli. Međutim vozač je imao sasvim drugačije mišljenje. Vožnja je trajala oko 45 minuta, najdužih 45 minuta u mom životu! Većina ulica kojima smo prolazili je sastavljena od 3 saobraćajne trake, ali takvu umetnost da od 3 naprave 6 poseduju samo vozači u Limi. Ok, mnogo automobila a malo mesta... Međutim ono što sam odmah primetio je da ako raskrsnica nije regulisana semaforom saobraćajni znak "stop" ili "put sa prvenstvom prolaza" ne postoji! Jednostavno, SVI imaju prednost! Automobili, mini busevi, kamioni, pa čak i dosadni skuteri napadaju sa svih strana!!! Kočio sam koliko sam mogao u svakom od tih napada, vešto pokretima tela izbegavao sve moguće sudare sa svim tim napasnicima. Neviđenu podršku sam imao od kolega koji su imali više sreće od mene jer su seli u drugi i treći red sedišta... Svako prevozno sredstvo u Limi ima dodatnu opremu u vidu nekoliko sirena! Nije ni čudo, toliko ih koriste da jedna ne bi izdržala ni dva dana. Rezime: IMAO SAM UPALU SVIH MIŠIĆA NAREDNIH PET DANA! Nikada više se neću požaliti na saobraćaj u Srbiji, NIKADA!

Službena lica su bila smeštena zajedno sa određenim brojem reprezentacija u hotelu "Delfines", u jednom od elitnijih delova Lime. Ovo namerno napominjem jer su bezbednosne razlike ogromne od kvarta do kvarta. U pojedinim delovima grada nije preporučljivo šetati se čak ni po danu. Usledila su I prva upoznavanja sa kolegama koji su stigli u hotel pre "evropske grupe". Nakon 20 sati puta prvo sledeće što sam želeo je da proverim udobnost kreveta... zzzzzzz!

Prvo jutro, doručak, upoznavanje sa novopridošlima, prvi sudijski sastanak.

Zvanična lica delegirana za ovo takmičenje su:

Predsednik sudijske komisije je bio gospodin José Ramon PEREZ VENTO.

Članovi sudijske komisije su bili gospodin Umit SOKULLU, gospodin Wayne Douglas WILSON i gospodin Juan Angel PEREYRA.

Sudijski kolegijum su činili:

Celso Ricardo CABRERA (ARG), Lanza MILLER (BAH), Sami Hasan EBRAHIM SOWAYED (BRN), Wim CAMBRE (BEL), Angela GRASS (BRA), Achille-Baullen GOUOMBA (CGO), Iskra ZIDANIĆ (CRO), Wael KANDIL (EGY), Fabrice COLLADOS (FRA), Peter SZABO (HUN), Yuka KITAMURA (JPN), Mustapha JRAD (LIB), Maria Del Carmen Idalia DURAN GUZMAN (MEX), Walter Hugo VERA MECHAN (PER), Hector ORTIZ (PUR), Lotfi BEN YOUSSEF (TUN), Nurper OZBAR (TUR), Patricia ROLF (USA), Denis Fabian CARBAJAL MOZZO (URU) i Mirko JANKOVIĆ (SRB).

Prvi sastanak je protekao u upoznavanju i opuštenom časkanju, ko je kako putovao, da li je bilo nekih problema u bilo kom smislu... Nažalost tu sam morao da prijavim moj problem. Naime, iz kancelarije FIVB mi je poslata sudijska oprema pogrešne veličine. Pantalone su bile uske i kratke. Hm, ako sam uspeo da se ugojim onda sam definitivno medicinski fenomen koji je u 45-oj godini izrastao 10 cm!?? Krojačica je dala sve od sebe, nažalost rezultati su bili vidljivi jer su nastavci na nogavicama bili "malo" drugačijeg materijala. Mail koji sam poslao u kancelariju FIVB-a nije izazvao neke posebne reakcije. Ele, kada sam isti mail ponovio sa opaskom da sam od strane članova sudijske komisije dobio primedbu da "moram da nosim jaknu sa logom FIVB i sponzora, jer mi je iz tog razloga poslata" i da sam obavestio članove komisije da ja uopšte jaknu nisam ni dobio, usledila je brza reakcija iz kancelarije i u roku od 5 dana sam dobio svu potrebnu opremu i pantalone ispravne veličine. Malo kasno, ali je problem ipak rešen.

Što se tiče instrukcija vezanih za suđenje... Iskren da budem očekivao sam više. Slušajući priče kolega koji su imali čast da sude takmičenja u organizaciji FIVB-a i čitajući izveštaje kolega stekao sam utisak da ćemo više vremena provesti u sali za sastanke nego na terenu... Praksa je pokazala nešto drugo. Rečeno nam je da su oni (Sudijska komisija) svesni da mi svi znamo da sudimo čim smo tu. Da nema nikakve potrebe da se stvara bilo kakva presija kod sudija i da svi treba maksimalno da se opustimo i uživamo u tome što treba da uradimo i da komisija od nas očekuje najbolje rezultate. Posvetili su malo vremena izmenama oko kontakta igrača sa mrežom, kada se dosuđuje greška a kada ne. Zaista nemam nikakavih novih instrukcija vezanih za ovu izmenu a da ona nije već objavljena na našem, UOSS, sajtu. Najviše vremena je posvećeno vođenju utakmice. Kako biti autoritet a ostati neprimećen. Zaista ne postoji formula po kojoj može da se postupa, sve je u zavisnosti od čoveka do čoveka, od sudije do sudije. Jednostavno, nismo svi isti. Da li biti ozbiljan ili ne, da li biti namršten ili ne, da li se smeškati ili ne... Nema formule. Sve se svodi na osećaj i procenu situacije.

Usledilo je i zvanično slikanje.

Sreća, pantalone se ne vide!

Drugog dana smo imali praktični deo pripreme koji je obavljen u hali "Eduard Dibos". Ispred komisije, praktični deo je vodio gospodin Umit Sokullu. Vredelo je prisustvovati... Kratko, jasno, precizno, veoma praktično! Gospodin Sokullu je objasnio i pokazao najjednostavniji način kako obaviti

posao kao drugi sudija. Kako se pozicionirati, kako na vreme promeniti stranu i ispratiti ekipu koja se brani, kakav položaj tela je najoptimalniji kako bi sudija mogla da uoči sve greške igrača,... Kako se u roku od par sekundi, koliko imamo između dva nadigravanja, najbolje pripremiti za naredno nadigravanje, kako preduprediti i najmanju grešku.

Pozicija drugog sudije je na već poznatoj udaljenosti od stuba, oko 1 m u prečniku. Ramena uvek paralelna sa bočnom linijom. Prilikom promene strane nakon servisa koristiti takozvani ukršteni korak jer se na taj način najbrže menja pozicija. Pomerati se u zavisnosti od napada ka ili od terena. Nikada ne stajati u liniji mreže, uvek se izvući malo u stranu ekipe koja se brani i na taj način povećati ugao pod kojim gledamo, tj kontrolišemo kontakt sa mrežom. Na taj način sebi omogućavamo bolji pregled akcije a samim tim i mogućnost da uočimo grešku igrača koji nama nije najbliže pozicioniran. Između nadigravanja nema preterane potrebe izvlačiti se unazad, ka zapisničkom stolu i naglašeno gledati ka trenerima odnosno klupama ekipa. Jednostavno, ukoliko trener želi time-out čućemo sirenu koju su u obavezi da aktiviraju. Odobrićemo. Ukoliko trener traži izmenu, igrač mora doći do zone za zamenu igrača, zapisničar će aktivirati sirenu, odobrićemo. Bitnije je pratiti rezultat i na taj način "predvideti" šta će trener uraditi. "To je odlika pametnog sudije!" konstatovao je gospodin Sokullu.

Protokol. Totalno drugačiji od protokola koji se koristi na CEV takmičenjima. Uvežbavali smo ga zajedno sa ekipama, skupljačima lopti, brisačima,... Poprilično dugo. Kao i uvek organizatori su tvrdili da deca to rade besprekorno, da su uvežbani do savršenstva,... Ali je praksa pokazala nešto sasvim suprotno. Uz malo truda uspeli smo da uvežbamo protokol.

Usledila je prijateljska utakmica dve muške juniorske ekipe koju je sudilo više kolega, naizmenično se menjajući posle svakog seta. Kratak komentar njihovog rada usledio bi odmah po završetku seta. Šta je dobro, šta nije dobro, ... Može dosta toga da se nauči gledajući kolege sa različitih kontinenata.

Predsednik sudijske komisije gospodin José Ramon PEREZ VENTO nas je obavestio da nećemo imati svakodnevne sastanke kako je to inače uobičajeno. U prvi mah nas je zbulio... Onda nam se generalno dopala takva ideja... Kada je krenulo takmičenje shvatili smo poentu! Objasniću...

Narednog dana smo bili slobodni do 19h kada je počeo tehnički sastanak. Naravno iskoristili smo ga u grozničavoj potrazi za nekim tržnim centrom... Neverovatno koliki su sudije zavisnici od kupovine!

Kupoholičari u akciji!

Dan za shoping je prošao... onako. Cene su izuzetno uticale na raspoloženje prisutnih. Nije Švedska, al' je standard, mislim ceenee...

Tehnički sastanak kao i svaki drugi, samo malo obimniji. 20 reprezentacija i veliki broj zvaničnika koji su se svi ponaosob obratili prisutnima. Niko se nije ni potrudio da obori rekord u što kraćem tehničkom sastanku... Potrajalo je.

Organizatori su nakon tehničkog sastanka organizovali zajedničku večeru za sve učesnike prvenstva. Veliki restoran na obali Pacifika, prelepo. Mogu samo da zamislim koje je uživanje u pogledu tokom letnjeg perioda. U nedostatku takve slike prilažem jednu zajedničku sa večere.

Čak ni Prvi izvršni potpredsednik FIVB gospodin Cristóbal MARTE HOFFIZ nije odoleo da se slika sa sudijama!

Na prvenstvu sam odsudio 7 utakmica, i to:

1. Korea – Meksiko (grupna faza) kao I sudija.
2. Peru - Korea (grupna faza) kao II sudija.
3. Korea – Egipat (grupna faza) kao II sudija.
4. Peru - Kineski (grupna faza) Tajpej kao I sudija.
5. Egipat - Kina (1/8 finala) kao kao I sudija.
6. Poljska - Turska ($\frac{1}{4}$ finale) kao II sudija.
7. SAD - Kina ($\frac{1}{2}$ finale) kao I sudija.

Na finalnoj utakmici SAD – Italija sam bio rezervni sudija.

Da pojasnim zašto nije bilo dnevnih sastanaka i analiza utakmice prethodnog takmičarskog dana. Na početku sam opisao saobraćaj u Limi. Na svako pitanje domaćinima, iskreno jako ljubaznih, koliko

je vremena potrebno do određene destinacije odgovor je bio uvek isti – 15 minuta! Jedino nismo uspeli da utvrdimo na koji način oni mere tih 15 minuta. Ručni časovnici koje smo mi koristili se nikako nisu uklapali u tih 15 minuta!!!

Iz tog razloga transport je bio organizovan na sledeći način:

Prva grupa sudija hala "Dibos" 8:30

Druga grupa sudija hala "Dibos" 13:30

Prva grupa sudija hala "Callao" 8:20

Druga grupa sudija hala "Callao" 13:20

Varijanta između i posle – ne postoji!

Poslednja utakmica se završavala oko 22h u obe hale tako da smo u hotel dolazili oko 23:30. Kasno za svaki sastanak i analizu.

Ocene koje sam dobio su bile u rasponu od 95,7 do 99,3.

Nije loše. Naravno, uvek može bolje!

Zamerke koje su mi upućene kao prvom sudiji uglavnom su se svodile na kriterijum odigravanja loptom. Naime, po mišljenju članova sudske komisije nije trebalo sankcionisati prestrogo odigravanja loptom, trebalo je, po njihovom mišljenju postaviti kriterijum na 70-75%!? Ok. U svemu tome mi je ipak rečeno da sam tokom utakmica imao ujednačen kriterijum kod dosudivanja "prljavih" lopti tako da su se te zamerke svodile na preporuku a da se pri tom nisu manifestovale kroz smanjenje ocene.

Inače, ocena kao takva nije presudno merilo. **Najbitnije je ono o čemu su nam najviše govorili na prvom sastanku – OSEĆAJ ZA IGRU! Takođe, PONAŠANJE! Ne samo u hali za vreme utakmice, već od trenutka dolaska na aerodrom, u ovom slučaju u Limi, pa do ukrcavanja u avion za povratak. SVE se gleda. SVE je bitno.**

Sve u svemu, odlazak na jedno ovakvo takmičenje je ogromno iskustvo koje od svega srca želim svim mojim kolegama da dožive. I ako se ozbiljno shvati mnogo toga može da se nauči i u praksi primeni. Nije moguće sve opisati kroz jedan izveštaj. Moguće je dati samo određene smernice.

Zahvaljujem se svim kolegama koji su mi na bilo koji način olakšali pripremu za ovo takmičenje.

Bila mi je izuzetna čast da reprezentujem OSSRB i UOSS. Nadam se da sam to uspeo da uradim na najbolji mogući način.

Mirko JANKOVIĆ
Međunarodni odbojkaški sudija